

digital!

5è Pla estratègic
de les biblioteques UPC
2012-2014

Memòria 2012

Biblioteca de l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Barcelona

Escola Universitària d'Enginyeria
Tècnica Industrial de Barcelona
Consorci Escola Industrial de Barcelona

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

A. La Biblioteca Digital i l'accés al coneixement obert de la UPC

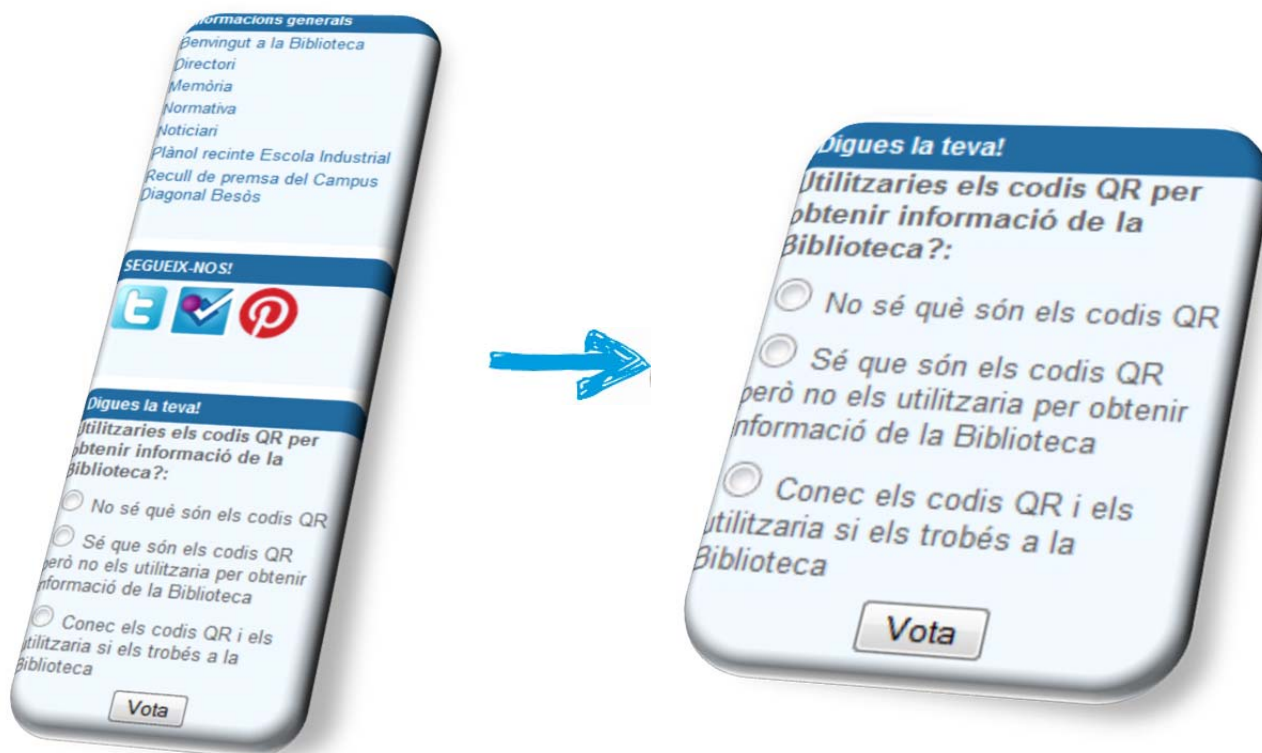
1. Millorar Bibliotècnica i els Webs de les biblioteques per simplificar l'accés a la informació i als serveis bibliotecaris

<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/>

- S'ha migrat a Drupal, gestor de continguts de Bibliotècnica, la pàgina web de cuina catalana (<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/cuina>)
- S'ha creat una pàgina amb l'enllaç als llibres electrònics que són bibliografia docent de l'EUETIB (http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/colleccions/lilibres_electronics_bibliografia)

- Per primer cop s'ha fet una enquesta als usuaris des de la pàgina d'inici de la nostra web. El resultat van ajudar a l'hora de decidir la implementació dels codis QR en diferents espais i serveis.

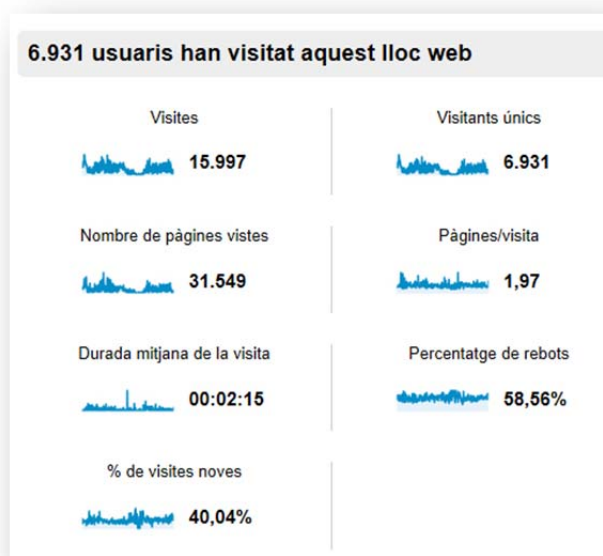

- ✓ S'ha fet una exposició virtual per Sant Jordi, amb una selecció de novel·les i llibres de cuina, utilitzant "Shelfari". L'expositor mostrava documents de la biblioteca que l'usuari podia seleccionar, i si eren del seu interès, accedir al catàleg per fer la seva reserva.

- S'ha participat per primer cop d'un ajut del "Ministerio de Educación, Cultura y Deporte" que ens ha permès digitalitzar 14 volums del nostre fons antic per incorporar-lo al "Portal de Fons antic de la UPC" <http://fonsantic.upc.edu/>

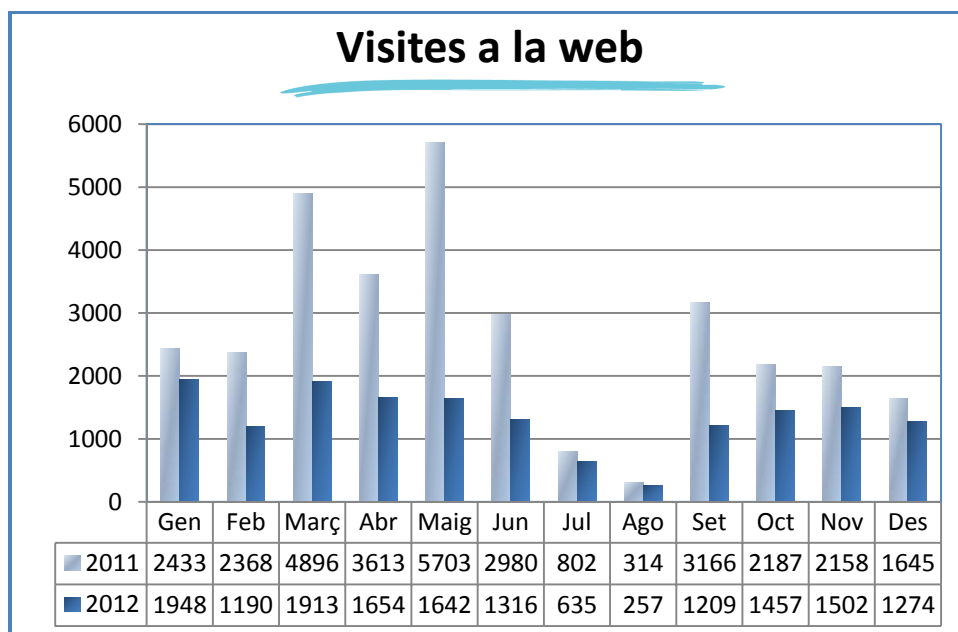

- Algunes dades del web de la Biblioteca de l'EUETIB corresponents a l'any 2012 (Font: Google analítics):

- ✓ Durant l'any 2012 la pàgina web de la Biblioteca ha rebut un total de 15.997 visites d'usuaris que han consultat 31.549 pàgines.

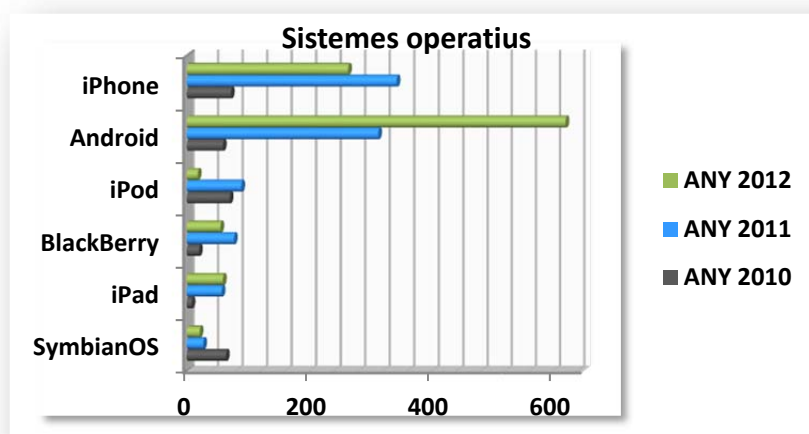
➡ Disminueix considerablement el nombre de visites i pàgines consultades en relació al 2011, tot i que s'observa un increment significatiu d'accessos des de dispositius mòbils (2,80% -> 6,47%)

Sistema operatiu	Visites	% Visites
1. Windows	11.929	74,57%
2. Macintosh	1.987	12,42%
3. Linux	762	4,76%
4. Android	620	3,88%
5. iOS	277	1,73%
6. iPhone	263	1,64%
7. iPad	59	0,37%
8. BlackBerry	55	0,34%
9. SymbianOS	21	0,13%
10. iPod	18	0,11%

Sistema operatiu	Visites	% Visites
1. Android	620	47,08%
2. iOS	277	21,03%
3. iPhone	263	19,97%
4. iPad	59	4,48%
5. BlackBerry	55	4,18%
6. SymbianOS	21	1,59%
7. iPod	18	1,37%
8. Windows Phone	3	0,23%
9. Samsung	1	0,08%

COMPARATIVA DE LA UTILITZACIÓ DELS SISTEMES OPERATIUS EN DISPOSITIUS MÒBILS

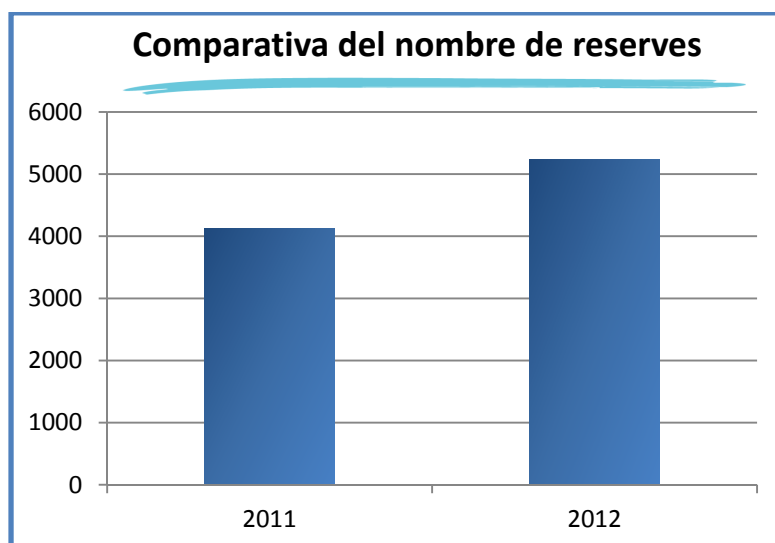
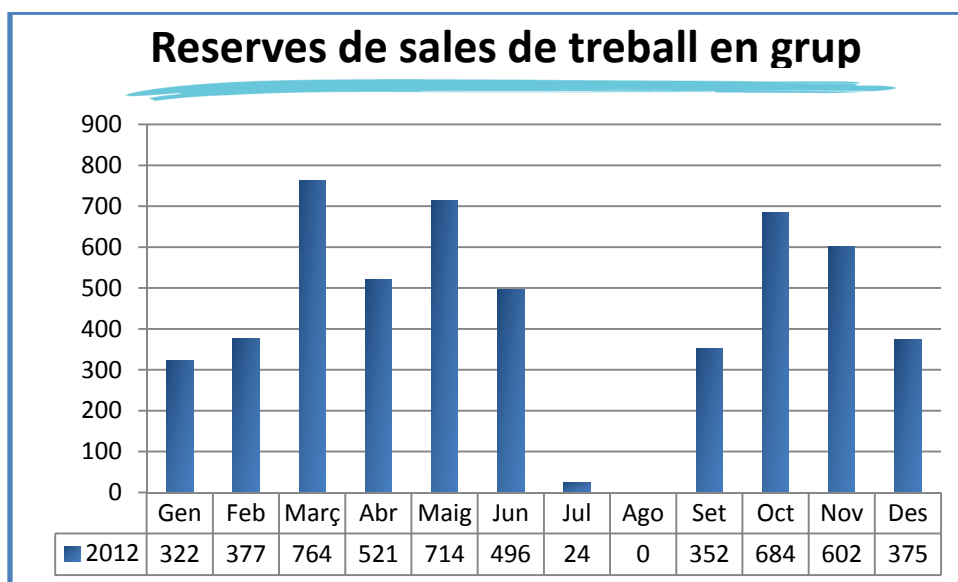
➡ Les 10 pàgines més visitades de la web de la Biblioteca han estat:

- ✓ **Biblioteca de l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Barcelona** <<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/>>
(13.230 visites)
- ✓ **Sales de treball en grup** <<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/espais-i-equipaments/sales-de-treball>>
(5.534 visites)
- ✓ **Espais i equipaments** <<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/espais-i-equipaments>>
(1.526 visites)
- ✓ **Cuina catalana** <<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/cuina>>
(1.445 visites)
- ✓ **Col·leccions** <<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/colleccions>>
(885 visites)
- ✓ **Serveis** <<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/serveis>>
(760 visites)
- ✓ **Biblioteca de la Escuela Universitaria de Ingeniería Técnica Industrial de Barcelona** (versión en castellano)
<<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/es>>
(664 visites)
- ✓ **Reprografia** <<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/serveis/reprografia>>
(224 visites)
- ✓ **Recull de premsa del Campus Diagonal Besòs**
<<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/recull>>
(219 visites)
- ✓ **Plans d'estudi**
<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/colleccions/plans_estudi>
(210 visites)

2. Innovar en la presentació de serveis bibliotecaris mitjançant les TIC per augmentar-ne la qualitat d'ús

→ S'ha implementat un nou aplicatiu de gestió de les sales de treball en grup que permet a l'usuari reservar els espais de manera remota.

- Aquest any 2012, s'han fet 5.231 reserves de les sales de treball, un 25% més que l'any 2011. I hem constatat que aquells mesos en que el nombre està al voltant de les 700 reserves, la ocupació habitual és quasi del 100%

3. Dissenyar serveis per fer-los accessibles des dels nous dispositius tecnològics i espais virtuals

Biblioteca mòbil

<http://m.bibliotecnica.upc.edu/EUETIB>

Al llarg de l'últim trimestre de l'any, s'ha posat en funcionament la versió mòbil del web per tal de facilitar l'accés als continguts i serveis des dels dispositius mòbils. Les dades d'us només estan disponibles pel conjunt de biblioteques de la UPC.

La Biblioteca al teu mòbil

<http://m.bibliotecnica.upc.edu/EUETIB>

- Utilització de codis QR

Després d'haver demanat informació als usuaris sobre el seu coneixement i ús dels codis QR vam decidir implementar-los, principalment en els cartells informatius (nous serveis, horaris, etc.) i en tot allò referent a la web mòbil de la Biblioteca

4. Millorar UPCCommons per incrementar-ne la qualitat i els continguts i, assegurar la preservació dels recursos digitals a llarg termini i el posicionament en els rànquings

Coneixement UPC

- S'ha millorat el circuit d'incorporació de PFC a UPCCommons establint mecanismes per conèixer els projectes amb una qualificació de suspès
- - S'ha informat als autors dels PFC publicats a UPCCommons del handle del projecte

B. Col·leccions bibliogràfiques, serveis bibliotecaris i instal·lacions

 5. *Adequar les col·leccions de suport a les titulacions de grau per potenciar-ne l'ús*

- S'ha fet una revisió de tots els volums identificats com a "Guia docent bàsica" al catàleg, en relació a tots els exemplars que apareixen com a bibliografia bàsica a Prisma.

 Això ha permès:

- ✓ Detectar bibliografia recomanada a Prisma que apareix al catàleg sense l'estat de guia docent bàsica. S'ha modificat l'estat i etiquetat correctament el lloc dels llibres.
 - ✓ Detectar que, d'un total de 1677 volums que consten al catàleg com a "guia docent bàsica", 783 han deixat de ser bibliografia bàsica i 131 han passat a ser bibliografia complementària.
 - ✓ ...
- Una selecció d'exemplars del nostre fons de biomedicina han estat presentats, en la pàgina d'inici del catàleg de la UPC durant el mes de novembre, mitjançant un "slider" (lliscador d'imatges) de les seves cobertes digitalitzades.
 - S'ha actualitzat el contingut dels lectors de llibres electrònics amb títols d'Edicions UPC o Iniciativa Digital Politècnica de bibliografia bàsica nova.
 - S'ha fet una actuació de neteja i desinfecció d'un centenar de llibres de l'arxiu de la Biblioteca de l'EUETIB afectats per floritures en llocs i talls.
 - La intervenció ha consistit en l'aspiració de les espores fúngiques amb filtres HEPA i aplicació local de solució en les àrees més afectades

Adeguar les col·leccions de suport a la recerca per potenciar-ne l'ús

- El cost de les publicacions periòdiques de cara a l'any 2012 s'ha rebaixat en un 32% respecte l'any 2011, donant de baixa 3 títols amb un índex molt baix de consultes.

Els títols donats de baixa són:

- ✓ Advanced materials & processes
- ✓ International journal of market research
- ✓ Noise and vibration worldwide

↳ 6. *Traslladar les col·leccions bibliogràfiques de baix ús a les biblioteques a al GEPA (magatzem d'ús cooperatiu del CBUC) per adequar els espais a les necessitats d'estudi de la UPC*

- S'ha fet una càrrega de documents al Servei de dipòsit cooperatiu del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (GEPA) de 478 monografies equivalents a 16 metres lineals.
- S'han analitzat els documents susceptibles de ser desafectats (obsolets, malmesos o de poc interès per la Biblioteca) i s'han seleccionat un total de 221 documents .

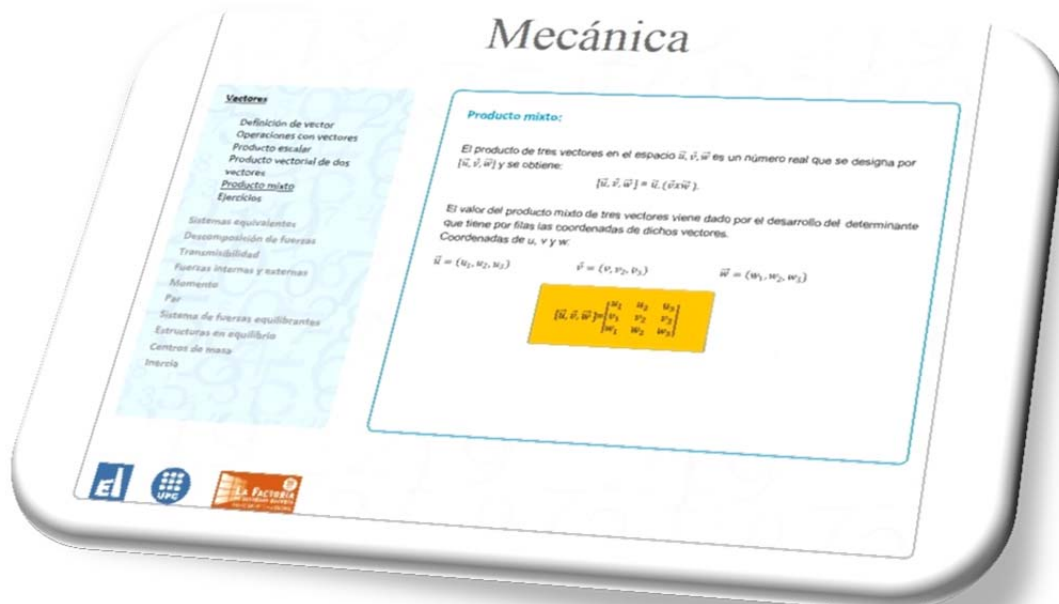
↳ 7. *Potenciar i fer accessibles les col·leccions i els serveis bibliotecaris digitals de d'Atenea i les intranets docents de la UPC per garantir la presència de la biblioteca en els entorns d'aprenentatge*

➡ *Factoria de Recursos Docents*

- S'ha acabat la pàgina web del Pla d'Igualtat de l'EUETIB: <http://www.euetib1.upc.edu/igualtat/>
- S'han enregistrat i publicat a la Videoteca diferents actes que han tingut lloc a l'Escola
- S'ha enregistrat una classe per al Programa d'Acció SESAC de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE). El SESAC consisteix en

enregistrar en vídeo una classe a l'aula i, posteriorment, analitzar el desenvolupament de la mateixa. És una de les activitats més profitoses de cara a la millora docent. Aquesta anàlisi s'enriqueix molt quan es realitza en grup amb altres professors/es, essent aquest un dels objectius de l'activitat formativa.

- S'ha començat el web Sistemes Mecànics en col·laboració amb el Departament de Resistència de Materials i Estructures en l'Enginyeria

8. Potenciar l'ús del servei de préstec de col·leccions pròpies i externes per complementar les col·leccions bibliogràfiques de la UPC

→ Dins el marc de l'estalvi de recursos i la difusió de serveis, s'ha fet la campanya "Compartir també és estalviar":

- Difusió de l'autoservei "les 3 R de la biblioteca: reserva, renova i retorna"
- Difusió del PUC (Préstec Universitari Consorciat)

La campanya s'ha recolzat principalment en un cartell doble per cada acció. Un de presentació dels serveis i l'altre amb els QRs de les pàgines on hi ha les indicacions de com utilitzar-los.

Queda pendent una tercera acció de difusió dels llibres electrònics que s'emmarcarà en un objectiu més ampli que es durà a terme el 2013.

Préstec de documents

→ Amb la següent taula volem destacar l'intens percentatge de préstec de documents en relació al nostre fons. Podria considerar-se un indicador de la seva adequació al suport dels estudis de grau de l'Escola.

SOBRE EL TOTAL D'ÍTEMS DE LA BIBLIOTECA			
BIBLIOTECA	TOTAL EXEMPLARS BIBLIOTECA	PRÉSTEC EXEMPLARS BIBLIOTEQUES	% d'ítems prestats
BRGF	94.664	36.525	38,58
BCT	46.906	25.923	55,27
BCBL	44.616	13.036	29,22
FME	16.160	6.458	39,96
ETSAB	64.206	63.333	98,64
ETSEIB	64.649	26.530	41,04
FNB	15.098	3.642	24,12
ETSAV	32.840	18.245	55,56
EPSEB	33.355	17.970	53,87
BCUM	28.812	14.250	49,46
EPSEVG	28.587	5.714	19,99
EUETIB	20.491	13.757	67,14
EEI	8.763	1.860	21,23
EUPMT	11.328	1.424	12,57
TOTAL	510.475	248.667	48,71

→ El percentatge augmenta significativament en relació als documents que deixem en préstec. Dels 20.491 documents de la Biblioteca, un 87%, 17.857 documents, poden ser usats fora de la Biblioteca.

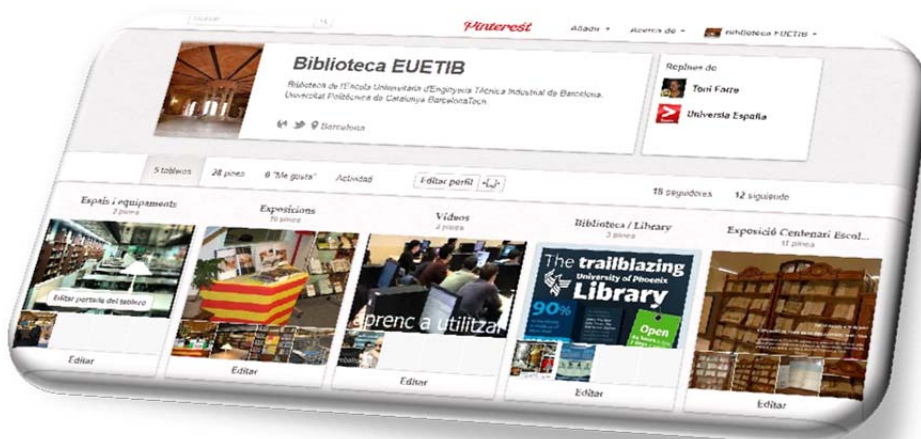
SOBRE EL TOTAL D'ÍTEMS PRESTABLES DE LA BIBLIOTECA			
BIBLIOTECA	TOTAL EXEMPLARS PRESTABLES	PRÉSTEC EXEMPLARS BIBLIOTEQUES	% d'ítems prestats
BRGF	65.213	36.525	56,01
BCT	39.728	25.923	65,25
BCBL	29.982	13.036	43,48
FME	14.647	6.458	44,09
ETSAB	49.630	63.333	127,61
ETSEIB	41.998	26.530	63,17
FNB	8.195	3.642	44,44
ETSAV	28.138	18.245	64,84
EPSEB	26.124	17.970	68,79
BCUM	27.345	14.250	52,11
EPSEVG	19.367	5.714	29,50
EUETIB	17.857	13.757	77,04
EEI	6.733	1.860	27,63
EUPMT	9.272	1.424	15,36
TOTAL	384.229	248.667	64,72

9. Integrar la biblioteca i els seus continguts en les xarxes socials per ser presents en els canals de comunicació dels usuaris

➔ **Pinterest**

Veient la tendència creixent d'aquesta xarxa, hem decidit participar-hi per compartir imatges relacionades amb les nostres activitats, exposicions, infografia, etc. Encara ens trobem en una primera fase de la seva implementació

Twitter

És, després de Facebook, la xarxa més potent del món i, pels nostres interessos, creiem que la més adient per tal d'establir un canal d'informació i comunicació amb els nostres usuaris. També s'ha valorat que cal menys dedicació en relació a Facebook, i per tot plegat ha estat la nostra principal aposta.

Foursquare:

Una de les més reconegudes xarxes de geolocalització, que ens permet situar-nos en els mapes per facilitar l'accés als usuaris, així com un espai més on recollir les seves opinions sobre els nostres espais i serveis.

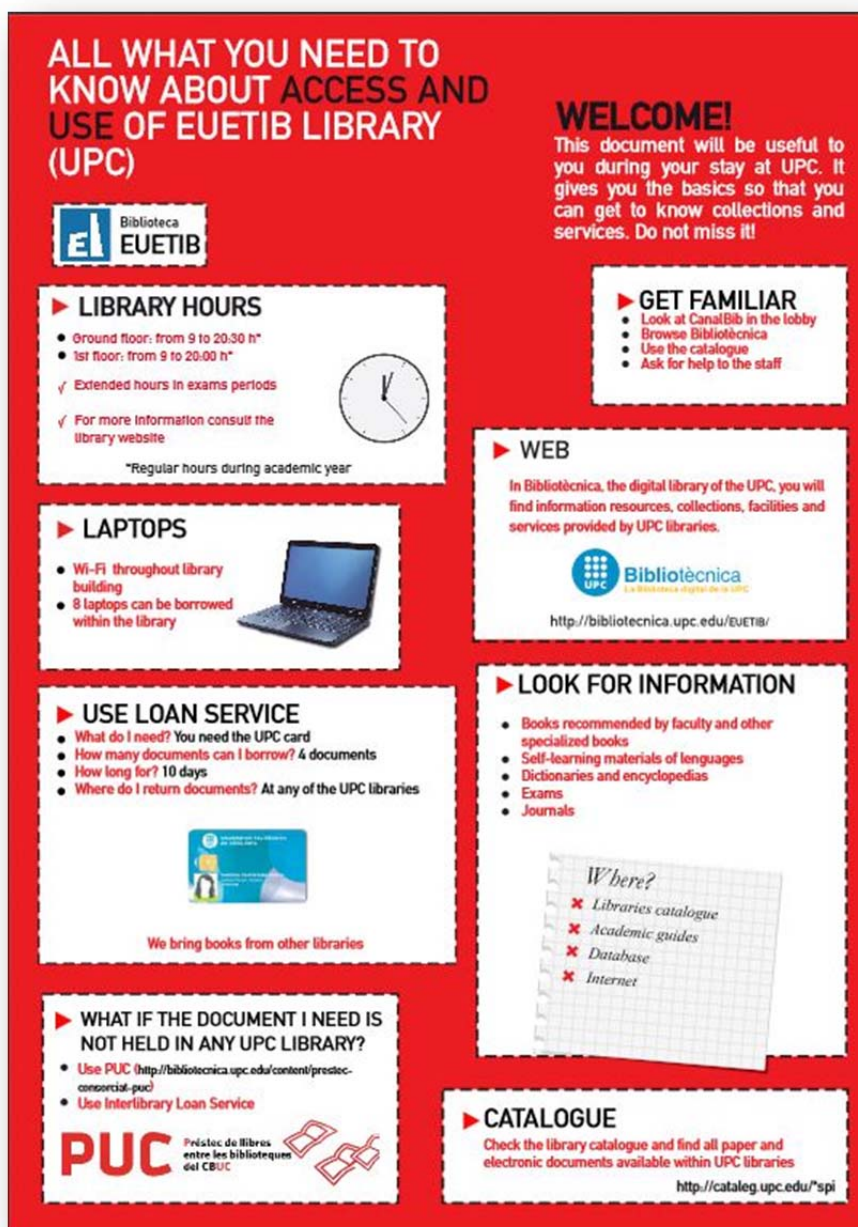

10. Personalitzar l'oferta de continguts i serveis bibliotecaris per incrementar-ne l'ús

S'ha traduït la guia de benvinguda al castellà i l'anglès i s'han publicat a Bibliotècnica.

ALL WHAT YOU NEED TO KNOW ABOUT ACCESS AND USE OF EUETIB LIBRARY (UPC)

Biblioteca EUETIB

WELCOME!
This document will be useful to you during your stay at UPC. It gives you the basics so that you can get to know collections and services. Do not miss it!

LIBRARY HOURS

- Ground floor: from 9 to 20:30 h*
- 1st floor: from 9 to 20:00 h*
- ✓ Extended hours in exams periods
- ✓ For more information consult the library website

*Regular hours during academic year

GET FAMILIAR

- Look at CanalBib in the lobby
- Browse Bibliotècnica
- Use the catalogue
- Ask for help to the staff

WEB

In Bibliotècnica, the digital library of the UPC, you will find information resources, collections, facilities and services provided by UPC libraries.

Bibliotècnica
La biblioteca digital de la UPC

<http://biblioteca.upc.edu/EUETIB/>

LAPTOPS

- Wi-Fi throughout library building
- 8 laptops can be borrowed within the library

USE LOAN SERVICE

- What do I need? You need the UPC card
- How many documents can I borrow? 4 documents
- How long for? 10 days
- Where do I return documents? At any of the UPC libraries

We bring books from other libraries

LOOK FOR INFORMATION

- Books recommended by faculty and other specialized books
- Self-learning materials of languages
- Dictionaries and encyclopedias
- Exams
- Journals

Where?

- ✗ Libraries catalogue
- ✗ Academic guides
- ✗ Database
- ✗ Internet

WHAT IF THE DOCUMENT I NEED IS NOT HELD IN ANY UPC LIBRARY?

- Use PUC (<http://biblioteca.upc.edu/content/prestec-consorciat-puc>)
- Use Interlibrary Loan Service

PUC Préstec de llibres entre les biblioteques del CBUC

CATALOGUE

Check the library catalogue and find all paper and electronic documents available within UPC libraries

<http://catalog.upc.edu/?spi>

S'han introduït canvis en el servei de préstec de portàtils amb l'objectiu d'evitar robatoris

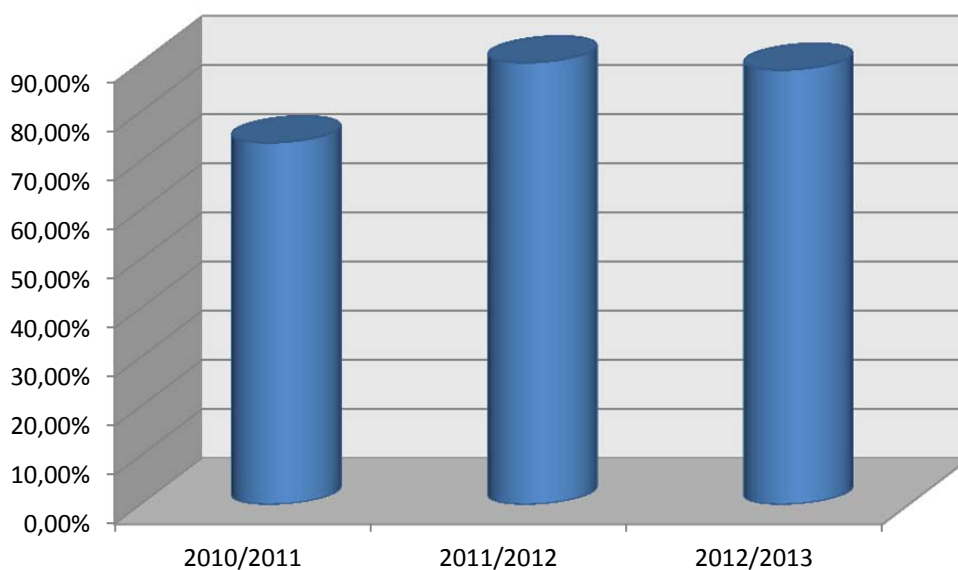

11. Formar els estudiants en la competència genèrica "Ús solvent dels recursos d'informació" per contribuir a l'assoliment de les competències transversals.

→ S'han realitzat 5 sessions d'acollida per a estudiants de nou ingrés, amb un total de 568 assistents

	Matriculats EUETIB	Assistents	Percentatge
Curs 2010/2011	654	482	73,70%
Curs 2011/2012	618	554	90,00%
Curs 2012/2013	642	568	88,50%

Evolució de l'assistència a les sessions d'acollida

→ S'han realitzat sessions de formació donant suport a la competència "Ús solvent de la informació". Col·laboració amb les assignatures Informàtica (Nivell 1), Elasticitat i resistència de materials II (Nivell 2), Anàlisi de sistemes elèctrics de potència i Transport i distribució d'energia II (Nivell 3).

→ S'ha impartit un taller sobre Web of Knowledge adreçat a màsters i doctorats

	Matriculats EUETIB	Assistents	Percentatge
Curs 2012/2013	930	851	91,50%

→ Nombre total d'assistents a les diferents de sessions de formació de la Biblioteca: **1419**

→ 12. *Optimitzar els horaris d'obertura de les biblioteques per adaptar-los a la situació econòmica i la demanda dels usuaris*

- Horaris: L'horari habitual de la biblioteca ha estat de dilluns a divendres planta 0 de 9 h. a 20:30 h. i planta 1 de 9 h. a 20 h.
- Els mesos de gener i juny, coincidint amb els exàmens finals, s'ha ampliat l'horari obrint planta 0 a les 8 h.
- Els dissabtes de gener i juny, pel mateix motiu, s'ha obert la planta 0 de 10 h. a 20 h.

→ 13. *Millorar les instal·lacions bibliotecàries per tal d'incrementar-ne els espais de treball i estudi en grup*

- S'ha renovat el sistema de control mitjançant càmeres de vigilància amb la substitució i l'increment de les existents a totes dues plantes de la biblioteca.
- Aquest nou sistema incorpora un punt de control centralitzat de visualització en temps real via web, i la gravació d'imatges per poder ser revisades segons els protocols normatius establerts.

C. Organització i gestió

 14. *Implementar el nou model organitzatiu per alinear l'SBD amb les prioritats de la UPC*

 Nou Pla estratègic: Digital!

DIGITAL! el 5è Pla, per el 2012-2014, de les biblioteques UPC marca l'estratègia per fer front als importants reptes que les biblioteques tenen plantejats per als propers anys. Els objectius generals del Pla són:

- ✓ Donar suport a la millora de la docència i la recerca de la UPC, tant presencialment com en xarxa.
- ✓ Promoure la producció científica digital a Internet del professorat i el personal investigador de la UPC.
- ✓ Millorar els serveis bibliotecaris i incrementar els continguts digitals de la Biblioteca Digital i d'UPCommons.
- ✓ Integrar els serveis i els continguts digitals en els diferents sistemes d'informació de la UPC (Atenea, DRAC, etc.)
- ✓ Potenciar la presència i l'ús de la Biblioteca Digital de la UPC en les xarxes socials (Biblioteca 2.0).
- ✓ Millorar les instal·lacions per tal que els usuaris puguin treballar en grup, en entorns d'aprenentatge confortables i dotats de tecnologia.
- ✓ Reorganitzar tots els recursos del Servei per tal d'incrementar l'eficiència i l'eficàcia en la gestió. Integrar, dins del Servei, l'Oficina de Publicacions Digitals de la UPC-Iniciativa Digital Politècnica (IDP) i l'Oficina de Documentació i Arxius (ODA).

- S'ha elaborat el manual de procediment "Recollida de dades estadístiques CEIB-DURSI"
- S'ha estudiat la gestió de l'ASAD sense personal al taulell de planta 1

Professionals

→ Equip de la biblioteca

- ✓ Roser Alonso. Bibliotecària responsable del suport a la recerca
- ✓ Carolina Ayala. Bibliotecària responsable d'adquisicions i catalogació
- ✓ Antoni Béjar. Cap de la biblioteca
- ✓ Jordi Bertrán. Tècnic de Suport
- ✓ Marina Casadevall. Bibliotecària responsable del serveis digitals i de suport a l'aprenentatge
- ✓ Carme Molina. Tècnica de Suport

→ Personal que ha col·laborat a la Biblioteca durant l'any 2012

- ✓ Mitjançant un conveni de cooperació educativa amb la Facultat de Biblioteconomia i documentació de la UB:
 - Cristina Álvarez, Manel Muñoz i Estefania Dorado: 1er semestre
 - Cristina Cabezas, Pacífico Izquierdo i Judit García: 2on semestre
- ✓ Personal de reforç a la obertura extraordinària de Caps de setmana:
 - Gener : Jordi Bertran i Laura Reguilón Fontanet
 - Juny : Jordi Bertran, Carme Molina, Marina Casadevall i Toni Béjar
- ✓ Com a personal de reforç a una reducció de jornada (10 h./set.) l'ajudant de biblioteca, membre del grup de reforç GeosBib, Pau de la Fuente
- ✓ Com a becari de La Factoria de Recursos Docents:
 - Carles García Puigardeu: gener - juliol
 - Blanca Capdevila Castells: setembre – desembre

 15. *Dotar d'expertesa el personal avançant en la formació, especialment en l'àmbit de la tecnologia i la informació digital*

 Formació del personal de la Biblioteca per al desenvolupament professional:

✓ Roser Alonso:

- Crea presentacions originals i animades amb Prezi (3 h.). Cibernàrium
- Introducció als qüestionaris ATENEA i Wiris Quizzes (4 h.). ICE
- Primeres Jornades sobre Gestió de la Informació Científica (JGIC-2012). 12-13 d'abril de 2012. Institut d'Estudis Catalans.
- Formació en l'ús del gestor de referències bibliogràfiques Mendeley Institutional Edition (2 h.).
- Sessió informativa sobre ATENEA 6 (1,5 h.). ICE

✓ Carolina Ayala:

- Anglès (Merit School)
- Curs "Habilitats comunicatives per a presentacions en petites reunions" (16 h.) SDP

✓ Toni Béjar:

- XI Workshop Rebiun: tecnologia mòbil y bibliotecas (4 h.) SBPA
- Curs "Comunicació i argumentació" (12 h.) SDP
- Curs "Creació de documents electrònics accessibles (MS Office i PDF)" (15 h.) SDP
- Curs "Taller de creació i anàlisi de resultats de les enquestes" (8 h.) SDP
- Primeres Jornades sobre Gestió de la Informació Científica (JGIC-2012). 12-13 d'abril de 2012. Institut d'Estudis Catalans.

✓ Jordi Bertran:

- Taller el meu posicionament quan treballo en equip. 27 de novembre 2012. (7 hores) SDP

✓ Marina Casadevall :

- Curs "Crea presentacions originals i animades amb Prezi" (3 h.)
- XI Workshop Rebiun: tecnologia mòvil y bibliotecas (4 h.)

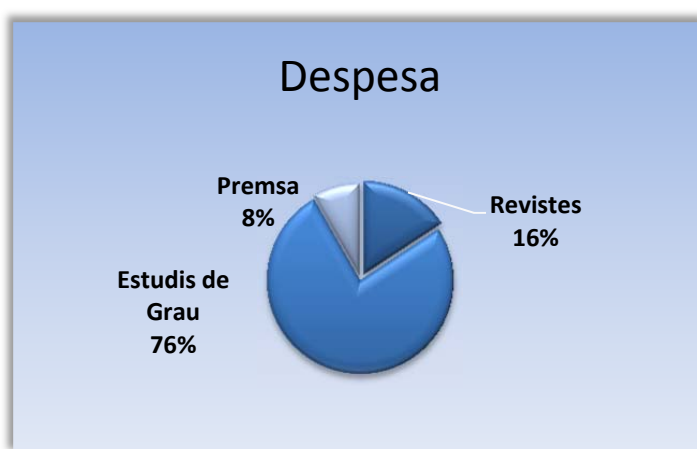
✓ Carme Molina:

- Curs "Desenvolupament d'habilitats i atenció a persones amb discapacitat. Nivell Bàsic"

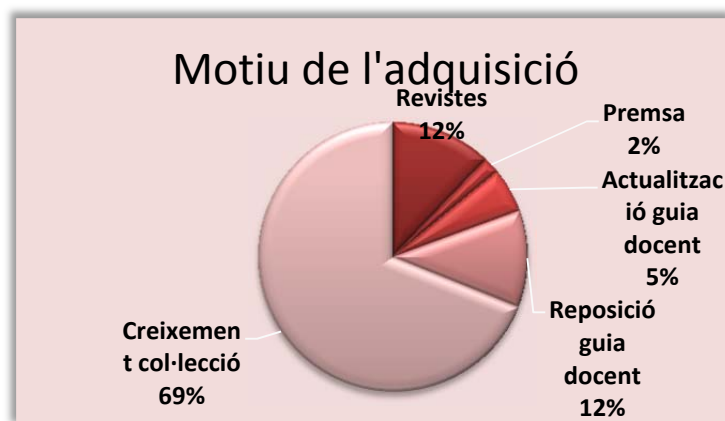

16. Millorar la gestió i l'execució del pressupost per adequar-la a criteris d'eficiència

Tipologia de document	Despesa
Revistes	3.092,14 €
Estudis de Grau	14.888,52 €
Prensa	1.623,00 €
TOTAL	19.603,66 €

Motiu de l'adquisició	Documents
Revistes	25
Prensa	4
Actualització guia docent	11
Reposició guia docent	24
Creixement col·lecció	142
TOTAL	206

17. Adoptar i difondre una cultura de sostenibilitat i estalvi energètic per contribuir a reduir la despesa econòmica i la petjada ecològica

- S'ha fet una campanya de difusió i conscienciació de les mesures de sostenibilitat i estalvi adoptades a la Biblioteca
- S'han segmentat els espais per tal d'optimitzar al màxim les ocupacions en cada un d'ells abans de posar en marxa el següent per tal de reduir la despesa energètica.

